

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre	8 K
Fel évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyilttér sora egy koron 1.

A földbirtok tehermentesítése.

Alsólendva, 1912. december 28.

A magyar nemzeti állam kiépítésére feltétlenül szükségünk van, hogy a gazdaszály jólétebe helyeztessék, ne akarjon a gazdaságtól menekülni, ne iparkodjék a gazda a fiából alsóbbrendű tisztviselőt nevelni, hanem őt lehetőleg otthon tartani és képessé tenni arra, hogy magasabb igényeit is a gazdaság kielégíthesse.

Közjogi jelszavakkal ez a kérdés meg nem oldható. Itt tenni kell és pedig tenni kell mielőbb. Bernát István néhány év előtt egy vaskos könyvből megadta erre vonatkozólag az utmutatást.

A gazda hitelszüksége apasztandó. A terhes, felmondható, nagy kamatozása, nem förtelstéses adósságokat az állam részéről nyerendő kedvezménynek segítségével, lehetőleg a meglevő intézetek támogatásával, áll kell változtatni olcsó kamatozása, járadékszerű förtelstéses kölcsönökké. A földbirtok jellegének csakis a járadékszerű adósság felel meg. A földbirtokos kezében a váltó tör, mely öngykossággá eszköze lehet. Ha minden esedékségi napon attól fél a gazda, hogy a váltó tulajdonosa birtokából kitelephetheti, úgy belterjes gazdálkodásról, beruházásokról, gépek beszerzéséről, belterjes állattenyésztésről almodni sem lehet.

Ezt a munkát nagy áldozatok nélkül

el lehet végezni. Csak kirtartó és nem landadó munkásokra van szükség.

Az azonban, hogy az ingatlant förtelstéses kölcsönökkel terheljük meg, egymagában még nem elegendő. Gondoskodni kell még a személyes hitelnek kellő formában és könnyen való kielégítéséről. E nélkül a jelzáloghitel javítása csak fél munka, sőt nem egyszer még ennél is kevesebb.

A személyes hitel javítása a kis embereknek a falusi hitelszövetkezetek útján érhető el a legkönnyebben. Eppen azért arra kell törekedni, hogy minden falu egy hitelszövetkezet kötelékébe bevonassék.

A nagyobb birtokra való tekintetből Bernát a takarékpénztárak reformját javasolja, vagy ha ez nem sikerülne, akkor az új helyzetnek inkább megfelelő intézetek alapítása volna szükséges.

Amint ezek a szervek meglesznek úgy ezekkel párhuzamosan szerveztessenek oly közegek, melyek a vételári hátralékot hivatalosan megállapítják s az örökreszek fizetése után a földbirtokost terhelő adósságot kipuhatolják, hogy ezek az adóssok önhibáján kívül származott adósságok előnyös hitel nyújtásra szolgáljanak alapul. Mert ma úgy áll a dolog, hogy az a kisgazda, aki az ősi ingatlant egészen meg akarja tartani, uszorás pénzzel kénytelen léhább testvéreit kifizetni, kiknek kezén az ősi vagyon egy része elkallódik, a jóra való, törekvő testvér azonban az uszorás kamat kifizetése által szintén tönkre megy.

Ez is egyik oka a kisbirtok pusztulásának.

Ezért amannál megfelelőbb örökösödési rend léptetendő életbe, hogy az egyes ingatlanok ne apróztassanak el, mint ma és az örökreszek kifizetése úgy legyen eszközlendő, hogy az a birtokban maradt örökös végromlást elő ne idézze.

Bernát István kiváltásokat nem kíván senkinek, alkalmas és előnyös versenyt akar támasztani, hogy a legjobbak érvényesülhessenek.

Az árwapénzeket, közalapokat és alapítványokat teljes biztosíték mellett erre a célra akarja felhasználni és a nagyon is mozgó tőkét, mely a nagy haszon céljából települt a mezőgazdaságnak üzembe és ezáltal a mezőgazdaságnak állandó veszedelmét és súlyos terhét képezte, ezekkel a segéd-eszközökkel ki akarja szorítani, hogy azok más téren keressék busás gyümölcsözésüknek talaját.

Ha a könnyen mozgó tőke ismét az ipari üzemek hitelügyleteinek lebonyolításához fog visszatérni, az önálló magyar ipar is könnyebben fog fellendülni. Mert ma tényleg a tőkés az ingatlan birtokosnál a váltóját jobban helyezheti el, ezért nem keresi fel az iparvállalatokat úgy, amint kötelessége volna.

De ha a gazdák más uton tudnának a maguk részére kellő hitelt szerezni gyárak alapítására, egy nagy tőke szabadulna föl s ez képezne biztos alapját a magyar ipar fellendülésének.

Tél.

Nem egyszerre hull minden a földre le,

Ha fölesállan a zuzmarás ősz dere:

Koronája fának, lombnak,

Halkan gyérül, lassan fonyad,

Lassan, csöndben — s ha már pusztá minden,

Jó a tél, hogy rá szemfödőt hintsen!

Nem egyszerre száll el minden örömrünk,

Lassan, titkon nő csak az árny mögöttünk,

Mig beolvad a vak éjbe...

Mig egyszer azt vesszük észre:

Hajunk deres, kihül szívünk lángja —

S valaki a szemünket lezárja...

— SZENDRŐI JÓZSEF

Lujza.

Lujzácska virágáros leány volt, egyszerű, kékszemű árvaléany. Amint elhaltak szülei, akik fel valahol a tövídéken terjesztették a kulturát, Lujzácskára ránehezettek a gondok. Irgalmas nővérek közé jutott, ahonnan tizenhárom esztendőskorában a rokonok vették magukhoz. Ezekből elkeült azután idegen emberek közé. Hadd folytassa az apja mesterségét, legyen tanítónő, mondák a rokonok és Lujza bekerült előkelő családokhoz, ahova bejáratosak voltak ifju urak, akik

vele nem tudtak egyetérteni és ezért erről a pályáról is mihamarabb le kellett mondania.

Új pályát választott magának. Újat, olyant, amelynek egyenes útja van. Becsületet kívánt maradni. Önálló foglalkozást kellett keresnie és így lett Lujzácskából, aki időközben gyönyörű hajadonná fejlődött, virágáros leány.

Othon, szerény kis lakásán egy szorgalmas gyári munkás, egy lakatos is meghúzódott. A legény szép szál ember volt, a ki került minden tivornyát. Ha szabad ideje akadt, irt távol élő anyjának hosszú leveleket, vagy dolgozott valami géprészen, amitől nagyon sokat remélt.

Ez a legény megszerette a kis Lujzát. Megszerette őt azzal a becsületes szerelmével, ami a tisztességes emberek tulajdona. A szorgalmas munkás-ember csak természetes ösztönével érezte, hogy Lujza hozzá való, hogy mindkettőjük eszményért küzd és nem önzésért. Lujza a becsületért és függetlenségéért, ő a jövőjéért és öreg, beteges anyjáért.

Lujzát az élet sok megpróbáltatáson vitte keresztül, ami azután tapasztaltta és okossá is tette. Jól tudta, hogy az életben nemcsak az érzelmek, hanem egybek is számítanak és aki boldogulni akar, annak nemcsak indulatokkal, hanem főként tényekkel kell számolnia.

Mikor esténként belépett a kávéházba, nemcsak kötelező, hanem igazán barátságos és szives mosollyal is viszonzotta a bókokat, a tüzes, szerelmes szavakat és a szenvedélyes sóhajokat. De viszonzásul beírte egyedül a mosollyal és csak ezzel. Még csak csalogató ígéretet sem tett. A

leány tisztasága a nagyváros beteges idegzetű ifjuságára hatással volt. Senki egyetlen tiszteltnét szót nem mert még mögötte sem mondani. A virágosár minden reggel üres volt, a virágáros leány rézkrajcárjai pedig szaporán gyűltek halomra.

A derék, szorgalmas legény szerelmét nem tudta Lujza visszautasítani. Érezte, hogy nem egymáshoz valók. Érezte, hogy míg őt nevelése és a családi kötelék az értelmi osztályhoz vonzzák, addig itt a jövőről is kellene gondoskodnia, de hát melyik diplomás ember venné őt feleségül?

Lujzának semmi sem fájt jobban, mint a tetetett mosoly és erőltetett ölelés, amivel a jóra való lakatossegédet megajándékozta kellett. Ha együtt voltak, sohasem beszéltek a szerelmek: nyelvén s a jövődőről a praktikus emberek módjára beszéltek.

— En tizenöt pengőt keresek egy héten, te nyolcat, ez közel jár a száz pengőhöz. Jó lesz, ha az édesanyámat is felhozzuk, hadd éldegéljen itt közöttünk... — így beszélt a legény.

Érezte a legény, hogy az ő frigye csak egy üzleti szerződés lesz.

Egy este történt, amikor a legény beteg anyjának utazott, hogy egy forgalmas utcában akarta Lujza keresztülszeli a nagy kocsi- és emberáradatot. Egy száguldó fogat éppen abban a pillanatban rohant feléje, amikor egy katona visszarántotta a leányt oly szerencsétlenül, hogy esésében kirándult a balkarja. A leányt a katona nyomban elvezette a kórházba, ahol azután mindennapi vendége lett Lujzának. Egy faluból valók

Szöknek a hadkötelesek.

Egy hamburgi kivándorlási iroda üzemel.

— Saját tudósítónktól. —

A minap egy érdekes kis irás került a kezünkbe. Egy hamburgi hajóstársaság körlevele ez, amellyel elárastja mostanában az egész országot. Szól pedig a körlevél a kivándorlás előnyeiről, a hajós-cég árainak olcsóságáról és főként arról, hogy utlevél nélkül hogyan lehet legkönnyebben elhagyni Magyarországot.

Megtudjuk ebből a körlevélből, hogy legkönnyebben az országból az *alsólendvai járáson keresztül* lehet kivándorolni utlevél nélkül.

Hogy hogyan? Ezt elmondja a körlevél annak a szilágysomlói hadköteles legénynek, akinek a címére Hamburgból küldték. Elmondja, hogy küldjön be hajójegyre 72 forintot, mire ők a jegyet frankó megküldik. Aztán üljön fel a hozzá legközelebb eső állomásra vonatra és utazzék a budapesti központi pályaudvarig. Ott aztán váltson új jegyet és menjen Cellödömölkig, „honnan — a körlevél szerint — már csak egy ugrásnyira van az ország határszéle.” A továbbiakat így mondja el a körlevél:

„Innen természetesen tovább kell utaznia Alsólendva felé. A jegyét Alsólendváig megválthatja, de egy állomással előbb, Rédcisen, szálljon ki, nehogy hatósági kézbe kerüljön. Rédcisen béreljen egy kocsit és mondja, hogy sertéseket megy vásárolni Luttenbergbe, vigye el a bisztricei (alsólendvai járás) murai révhez, ahonnan már minden baj nélkül elérheti a steier határt.”

A hamburgi cég odáig megy a jóindulatban és pontosságban, hogy még annak a fuvarosnak a pontos címét is közli a körlevél, aki szívesen vállalkozik arra, hogy néhány koronáért elviszi a bisztricei révig a nála jelentkező pasasokat.

És ilyen körlevéllel a hamburgi cég elárastja mostanában, a zavaros külpolitikai helyzet óta az országot. S hogy milyen foganatja van a cég akciójának, talán misem bizonyítja fényesebben, mint hogy az *alsólendvai és belatinci csendőrsöket katonasággal erősítették meg*, éppen a hatalmasan föllendült kivándorlás miatt.

A mult hetekben majdnem minden napra esett egy-egy tiltott kivándorlási eset. S ami a

voltak, noha nem ismerték egymást. Segédjegyző volt a szomszéd faluban a katona és a szüleiék jó barátságban éltek valaha.

A lakatos csak írta a leveleket rendre. Oda-haza rosszul megy az anyja sora. Már a végét járja az öreg.

Luzja pedig az új és igazi szerető oldalán csakhamar felépült. A katona megígérte, hogy nyomban a katonaskodás után hazaviszi és esinál belőle tekintetes asszonyt.

Ugy is lett. Eljegyezték egymást. A lakatos anyja szép csöndesen visszatért az anyaföldbe és a fia megint visszakérült a gyárba. A józan élete megmaradt, csak az fáj neki szörnyen, hogy nem tudta, miért is dolgozik voltaképpen és minek is van ő ezen a világon.

Hetek, hónapok multak. A katona polgári ruhájához és polgári foglalkozásához tért vissza. Kapott is jó állást fent a töt hegyek között. Luzját már oltár elé kell vezetni. Őt a boldog óra.

Az esküvő egyszerű volt. Alig egyik-másik jött el az atyafiság közül a messze városba. Bent a templomban is egyszerű volt a ceremónia. Szegény emberek, szegény lakodalom.

Valaki a kíváncsi emberek között, kint a templom bejárájánál sápadtan izgett-mozgott. A boldog pár már a kijáratnál volt, már beülni akartak a kocsiba, midőn dörrenés hallatszik és a menyasszony holtan esik völegénye karjába. Egy másik dörrenés az első nyomán és a sápadt legény mellőlő szivettető hörgések közepette ömlött a vér. Csak azt lehetett még hallani:

— Egyedül, minek élni egyedül?!

SZ. ZSIGMOND.

legérdekesebb, még az ország legtávolabbi részéből is az alsólendvai járáson át bonyolítja le a hadkötelesek tiltott kivándorlását a hamburgi cég. S ami még ennél is érdekesebb, a kivándorolni igyekvő legények olyan csodálatos biztonságban érik magukat, hogy csak igen ritka esetben, elvéve utazik egymaga egy legény, mert legtöbbször csapatosan jönnek, sokszor nyolcan, tizen is, egy egész falu hadköteles legénysége.

A minap négy szilágymegyei legényt csipett nyakon Belatinc környékén egy csendőrrjárőr, amint a bisztricei rév felé igyekeztek. A zsebükben persze ott volt a hamburgi cég utasítása-hogy hol üljenek vonatra s merre és meddig utazzanak. Megkérdeztük a négy közül az egyik szilágymegyei legényt, amint a csendőrök Csáktornyára a határendőrséghez kísérték őket, hogy miért akartak kivándorolni?

Azt felelte: A háboru elől.

Megmondtuk neki, hogy most meg fogják büntetni tiltott kivándorlásért, nem fél-e a büntetéstől?

— Ha megbüntetnek: leülöm. Azután mégis csak kiutazunk Amerikába, — felelte olyan kemény elszántással, hogy el kellett hinnünk, amit mondott. Leülök a büntetést, aztán mégis csak kiszöknek! És hányan, de hányan vannak ilyenek. Akiket sem a büntetés, sem a hosszú ut viszontagságai vissza nem rémitenek, vissza nem tartanak; akik, ha nem sikerül először a szökés, megkísérlik mindaddig, míg csak túl nincsenek az oceanon; akik vakon bízna a hamburgi körlevél káprázató hazugságaiban és dehogyan gondolnak a jövő keserves csalódásaira.

Mi katonasággal erősítjük meg a csendőrsöket és véreink pusztulásáról, munkabíró ifjaink fogyásáról panaszkodunk, egy hamburgi cég ugyanakkor ezerszámra küldi be az országba kivándorlásra esábitó körleveleit, hazug igékkel felkavarja egész falvak népeinek nyugalmát és anélkül, hogy csak a haza szála is meggömbölné, egész vármegyék munkabíró, hadköteles legényeit mozgosítja — Amerika felé. És mindezt büntetlenül, megtorlatlanul teszi.

Kedves magyarom, végtelen a te türelmed és gyámoltalanságod!

A gyümölcsfák téli ellenségei.

Mikor — amint mondják — a természet nyugszik, télen, a szegény fának akkor sincs nyugalma, még akkor is leskelődnek rá az ellenségei. A gyümölcstéi ellenségei közé rendszeresen csak a nyulat számítják, pedig van több is, melyek ellen a jó gazda épp úgy védelmezi fát, mint a nyulak ellen. De a mely gazda ezt nem teszi, aki csak a szürettel törődik, de az ellenségekre ügyet sem vet, fát nem gondolja, arról bizvást elmondhatjuk, hogy gyümölcsfáinak legnagyobb ellensége ő maga.

Nézünk szemébe mindenekelőtt a leghírhedtebb ellenségnek, a *nyulnak*. Mondhatom, hogy itéletünk iránta nem mindig igazságos. Sokszor, vagy azt mondhatjuk: talán leggyakrabban, nem a nyulak a hibásak, ha megrágják a gyümölcsfákat, hanem a gazda, mert védelmet fát nem kötözte be a tél beállta előtt.

Nem egyszer hallottam ilyen beszédet: „Én nem kerithetem be gyümölcsösömet a nyulak ellen, hisz akkor megvenném a termést. Mert nem elég ám a kerítést egyszer megcsinálni, hanem fönn is kell azt tartani, hogy jókarban maradjon.”

Ilyen felfogás nem menti fel a gazdát a gondatlanság, a hanyagság vádja alól. A nyulak ellen nem szükséges a kerítés, mert — amint utóbb látni fogjuk — amellet is betörhetnek a nyulak a gyümölcsösbe, de okvetlenül szükséges a bekötés, mely ha jó, teljesen megvédi a fákat a megrágás ellen.

A bekötésre nemcsak a tuskák vessző jó, hanem épp úgy megteszi a szolgálatot a mák, a napraforgó kőrója, sőt még a papiros is. A papirral is kísérletet tettem és bevált, fám sértetlenek maradtak.

Ajánlanak a nyulak ellen mindentéle kenőcsöket, de mitsem érnek, sőt ha zsiros, olajos tartalmuak, miután a héjtől jelzárják a levegőt, még ártalmasakká is válhatnak.

Gondoskodásunk mellett is megtörténhetik, hogy egy-egy gyümölcsfánkat megrágják a nyulak. Ennek megvizsgálásához azonnal fogjunk hozzá, amint csak az időjárás megengedi, nehogy a sebek kiszáradjanak, mert akkor a gyógyítás nehezebb, kétséges, vagy éppen eredménytelen.

Mindenekelőtt nézzük meg, hol és hogyan van megrágyva a fa. Ha a rágás derékon köröskörül esik és fág hatol, akkor a fát a rágás alatt levágjuk és ha érdemes, a megmaradt törzsből újat nevelünk, akár a nemes részből való új hajtással, akár pedig újból beoltással. A vékonyabb törzsűket lapozással, oldaloltással; a vastagabbakat a héjalóltással, vagy a hasítással újra beoltjuk.

Ha a rágás csak a felső héjra terjed, a fát, ha időben látunk hozzá, meggyógyíthatjuk. A sebet beretva-éles késsel simára lefaragjuk, de csak a színét, azután friss marhatrágyából (ganéjból) és agyagból csinált sárral legalább egy ujnyi vastagon bekenjük, hogy a szél s nap a sebet ki ne szárítsa. Ezen kenőcs alatt, ha közbe-közbe ujonnan kijavítjuk, hogy repedések ne legyenek rajta, a seb szépen begyógyul. Addig azonban rajta maradjon a trágyás agyagburkolat.

Olykor azonban, hogy időt ne vesztessünk, újra beoltás, vagy gyógyítás helyett célszerűbb a fát kiánsi s mással pótolni.

A *hórol* tudjuk, hogy a növényeknek a hideg ellen védelmet nyújt s miután trágya-anyagok vannak benne, egyszersmind táplálja a földet. Mindamellett kárt is okozhat nemcsak a vetésekben, ha igen vastag rétegekben fekszik rajtuk és elzárja tőlük a levegőt, hanem a gyümölcsfákban is. Ha annyira összetorlódik a fa körül, hogy részben, vagy egészen koronáján is eltemeti, akkor már tőr, tűz, ha a gazda időben nem segít a bajon. Azzal senki se nyugtassa meg magát, hogy a hó több elolvad és a fa megszabadul, mert az olvadó hó nem kíméli meg a fát. A hóval elborított fák mentől előbb ki kell szabadítani.

Ha a hótömeg kárt tett, vagyis derékra törte a fát, avagy lehasogatta, eltörté ágait, szintén azon kell lennünk, hogy hamar segítsünk rajta. A csak meggörbült fákot karóhoz kötjük. Ha a törés csak meg van törve, vagyis nem egészen letörve, trágyás-agyaggal vastagon burkoljuk be a sebet és kössük a fát erős karóhoz, úgy, hogy a szél ne ingathassa, mert akkor a seb nem forr össze. A lehasított ágakkal, ha a törzsel még összefüggnek, hasonlóképpen cselekszünk. A sebet simára metszük, erősen egybekötjük és jól betapasszuk. A megtört ágakat legjobban a törés alatt visszametszeni és a sebet betapasztani.

A hó által megrongált fákot a sebek gyógyításán kívül meg is kell trágyázni, hogy minél előbb forhassanak be sebei.

A hó meg az által is veszélyessé válhatik a gyümölcsfákra, ha egy-egy helyen olyan magasra halmazódik össze, hogy a kerítésen át mintegy hidat csinál a nyulaknak, melyek azon bemehetnek a kertbe. Ily esetben, ha a fák nincsenek bekötve, a kerítés nem nyújt védelmet.

Félelmetes ellensége a gyümölcsfának a *fagy* is. Némely évben óriási árákok okoz. Ellene a fákot csakis a bekötéssel és némileg a bemeszeléssel lehet megvédeni, de csak részben, és igen nagy hidegben még úgy sem. A bemeszelésnek nemcsak az a célja, hogy a héj alatt tanyázó férgeket megölje, a mohot elpusztítsa, a héjat megifjítsa, hanem, miután a fehér szín visszaveti a napsugarakat, oltalmat nyújt a csalóka napfény ellen. A fákra ugyanis legveszedelmesebbek a verőfényes téli nappalok, melyek a fát mintegy életre ébresztik, hogy utána a fagyos éjszakák megöljék.

Ha a háncs meg van feketedve, az ellen nincs segítség, ez tökéletes elfagyás; de ha csak rozsdászinú, akkor még tehetünk kísérletet, de csak érdemesebb fajokkal, becsebbé fánkkal, hogy megtartsuk az életnek. Az ilyen gyengébb fagy által ért fákot korán tavasszal visszametszük, trágyás agyaggal vastagon bekenjük és megrágyazzuk. Ha ezt nem tesszük, az ilyen fa elnyomorog egy-két évig, gyenge termést is ad, de azután annál rohamosabban pusztul el.

Ha a fának csak a koronája fagyott el, de törzse ép, abból új koronát nevelhetünk. Mikor csak fagyfoltok mutatkoznak, azokat az egészséges részig kivágjuk és a sebet légmentesen elzárjuk.

A gyümölcsfák téli ellenségei közé sorozhatjuk mindazon *férgeket*, melyek a fára a fán ütik fel tanyájukat s ott vesztelnek, hogy a mint a fakadás megindul, neki eshessenek a rügyeknek, több a leveleknek és virágoknak. Ilyen a *gyűrűs pohók*, mely téli gyűrűalakban rakja le tojásait a vesszőkre és a hernyók már kora tavasszal kelnek ki. A „gyűrűs” vesszők köré hernyókkal olloval télen leszedjük. Az *egyenetlen gypjas pille* a fa törzsére, vastagabb ágaira rakja tojásait és azokat rozsdássárga, taplóhoz hasonló gypaggal vonja be. A szembetűnő taplószerű petekáncokat lekaparjuk és elégetjük, nehogy fakadások a hernyók lekopasszák fáinkat, mert mindennek nekiállanak, ami csak megehető. A *kis téli araszoló*, vagy *dérlepe* óvadékait szintén szemmel kell tartani, mert hernyói már a melegül tavasszal megkezdik a pusztítást. Ezek ellen legjobb védelem, ha már őszkor a fák derekára enyves gyűrűket kötünk, hogy a nőstény a felmászásokor, mert repülni nem tud, odaragadjon.

A *vértelti* pusztítására, mely ugyan nemcsak téli, hanem állandó ellenség, ahol tanyát üt, a téli időszak legalkalmasabb, mert a lombtalan fán azonnal szembe tűnik és könnyebb is akkor a Nessler-féle irtószerezellel pusztítani, mellyel az ellepert részeket bedörzsöljük, illetőleg bekenjük és a gyenge hajtásokat bepermetezzük.

A gyümölcsfák téli ellenségei közé számíthatjuk még az *ónos esőt* is, kivált ha sokáig olvadástanul marad a kérge és ezzel akadályozza a fa légzését, minek következtében a kéreg lehámlik. Ez ellen a szabadon álló nagy fákat megvédeni ugyiszólván lehetetlen; de amennyi mégis tehetünk, hogy a törzsön és a vastagabb ágakon a jégkérget gyenge kezütecskel megprepszjük.

Végre, amint már több cikkünkben említettük, a gyümölcsfának legnagyobb ellensége és pedig nemcsak a téli, hanem minden évszakban, a gondatlan gazda, aki nem nyújt fáinak mindenkor segítséget, amikor csak szükségük van rá.

Alsólendva a letenyei vasutért

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Alsólendva nagyközség képviselőtestülete f. hó 21-én, szombaton délután, Tompa János városbíró elnöklésével közgyűlést tartott, melyen foglalkozott az alsólendvai letenyei nagykanizsai h. é. vasutvonal ügyével, illetőleg azzal a kérvénnyel, melyet Stein Miklós előengedélyes intézett a várososhoz a már régebben megszavazott 20,000 korona törzsrészcény-hozzájárulás felemelése iránt.

A közgyűlés mindvégig nagyon élénk érdeklődés mellett folyt le, de a nagyszámban megjelent képviselők legnagyobb érdeklődést a vasuti ügy tárgyalása iránt tanúsították, s dicséretükre legyen mondva, azt a maguk részéről minden erejükkel elő is mozdították. Piros betűkkel szeretnénk feljegyezni városunk történetében, hogy ez a sok viszontagságon átment vasuti terv nálunk olyan meleg pártfogásra talált, amilyent más ügyek tárgyalásánál még nem tapasztaltunk.

A tárgyalás a letenyei vasut ügyének tárgyalásával vette kezdetét. Grassano vits Ottó főjegyző, előadó előterjeszté, hogy az alsólendvai letenyei nagykanizsai vasut engedélyesei a régebben megszavazott 20,000 kor. törzsrészcény-hozzájárulás felemelését kéri.

Pollák Emil, Isoó Ferenc és Fuss F. Nándor képviselők szólaltak fel a vasut érdekében. Ismertették a vasuti vonal nagy jelentőségét Alsólendvára s indítványozták, hogy a közgyűlés a törzsrészcény-hozzájárulást 40,000 koronára emelje fel.

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta és kimondta, hogy a vasut megépítéséhez 40,000 korona törzsrészcény jegyzésével járul hozzá. Az összeget annak idején hosszú lejáratra kölcsön fogja a város felvenni.

Ezután a közvilágítás ügyében, az Uniólámpák használhatóságáról és a városunk határában tervezett cukorgyárról beérkezett levelek olvastattak fel. A közgyűlés abból a ténnyől kiindulva, hogy a cukorgyár építéséről szóló hirt illetékes helyről megerősítettek, elhatározta, hogy a világítás ügyében a határozathozatalt a tervezett cukorgyár építéség elhalasztja.

A „kisszanc” betömése tárgyában a közbirtokosságot érkezt átíratot, amely szerint a kisszanc betöméséről a közbirtokosság gondoskodik, tudomásul vették.

Toplak János vállalkozó a vasuti-utca csatornázása alkalmával felmerült többletmunkáért 305 koronát kér a várostól. A számlát a közgyűlés felülvizsgálat végett kiadta a csatornázási bizottságnak.

A Budapesten tartandó fertőtlenítő tanfolyamra a közgyűlés Brátkovics József rendőrt küldi ki a város költségére.

A közgyűlés 896 K 96 f-t a gazdasági alaphól a fogyasztási adóalap javára kiutalt, végül pedig segélyezési és illetőségi ügyekben határozott.

HIREK.

T. előfizetőinknek, munkatársainknak s olvasóinknak boldog újévet kívánunk!

— **Hivatalvizsgálat.** Székely Emil alsólendvai járási főszolgabíró tegnapelőtt, pénteken a városban és a körjegyzői irodában hivatalvizsgálatot tartott. A főszolgabíró mindkét hivatal ügykezelésének tüzetes átvizsgálása után, a tapasztalt rend felett elismerését fejezte ki úgy Grassano vits Ottó városi főjegyzőnek, mint Hadrovics Elek körjegyzőnek.

— **Uj címzetes püspök.** Gróf Mikeš János szombathelyi megyéspüspök és gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter javaslataira a király Horváth István szombathelyi nagyrépostól címzetes püspöknek kinevezte.

— **Az adókievítő-bizottság új tagjai.** A soproni kereskedelmi és iparkamara az Alsólendván működő adókievítő bizottságba az 1913. évre rendes tagokul Pollák József nagykereskedőt és Alszechy József lakatosmestert, pótagokul pedig Marton Kálmán vaskereskedőt, Erdeményi János mézeskalácsost választotta be a kamara alsólendvai tagjai sorából.

— **A Kath. Nőegylet karácsonyfa-ünnepélye.** F. hó 22-én délután szépszámú közönség jelenlétében folyt le a helybeli Kath. Nőegylet karácsonyfa-ünnepélye a r. k. iskola helyiségében. A Kath. Nőegylet rövid fennállása óta nagy gondal és buzgalommal teljesíti kitűzött célját a közjótékonyaság terén s ennek egyik legszebb megnyilvánulása volt a vasárnap délutáni ünnepség, amikor a Nőegylet 26 szegénysorsu gyermeket látott el jó meleg ruhával és lábbelivel, ezt rövid idővel megelőzőleg pedig 28 szegényt ajándékozott meg fűtőanyaggal. Az iskola egyik tantermeben egy óriási, gyönyörűen feldíszített és kivilágított karácsonyfa állott, telve mindentelje édesekkel és csecsebecsékkel. Az ünnepély Strauss Flórián esperes-plebánusnak, a nőegylet díszelnökének megnyitót beszédével vette kezdetét, aki oktató szavait a felruházandó gyermekekhez intézte, a közönség elé pedig a jótékonyaság példaképül odaállította Fuss F. Nándorné urnónek, a nőegylet agilis elnökőnének jótékonyaságát, aki ritka buzgalommal és páratlan aldozatkészséggel fáradozik a didergők és éhezők érdekében. Ezután kiosztották az újjongó gyermekhad között a ruhákat és egyéb ajándékokat, s ezzel a meghatóan szép ünnepély, mely a jelenvoltak lelkében mely nyomokat hagyott, véget ért.

— **Adományok a Katolikus Nőegylet karácsonyfájára.** Az alsólendvai Kath. Nőegylet karácsonyfájára adakoztak a következők: Isoó Ferencné 6 kor., Fuss F. Nándorné 5 korona, dr. Józsa FABIÁNNÉ, Rösás Jánosné, öz. Mattus Lajosné, Bittera Béláné, Tomka Mihályné, Mady Pálné, Mattyasovszky Vincéné, Karabélyos Elekne, dr. Chilkó Sándorné, dr. Filkor Mártonné, Ihrig Vilmosné, öz. Hájós Mihályné, dr. Kecskeméthy Albert, Ferenczy Józsefné, Székely Emilné, dr. Laubhaimer Oszkárné, dr. Szűts Zoltánné, Boros László, Szilágyi Dezsóné, Hertelendy Ferenc és Kotschy Józsefné 2—2 korona, Schmidt Ignácné 1 kor. 50 fillér, Csiszár Sándorné, Kardos Lina, Kollarits Lujza, dr. Horváth Ferencné, Laschober Ödönné, Hadrovics Elekne, Koller Ferencné, Tóth Pálné, Somogyi Imréné, Raffensperger József, Poppel Lajosné, Iványi Rózi, Floch Antalné, öz. Nagy Józsefné, Vidóczy Ferencné és Sporni Sándor 1—1 korona, Németh Mariska 40 fillér. Összesen 70 korona 90 fillér.

— **Muraszombat küldöttsége a kultuszminiszternél.** Muraszombat pénteken küldöttségileg tisztelget Budapestén Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternél, hogy a polgári iskola fentartásához szükséges államségelyt kieszközölje. A küldöttségben részt vettek gróf Szápáry László v. b. t. t., muraszombati nagybirtokos, Békássy István Vasvármegye főispánja, Pósfay Pongrácz főszolgabíró, Hartner Géza orsz. képviselő, dr. Czifrák János ügyvéd, Takács R. István nyug. elemi iskolai igazgató, dr. Pintér Miklós ügyvéd, dr. Vályi Sándor ügyvéd, Most Rezső gyógyszerész, dr. Sömen Lajos ügyvéd, dr. Geiger Artur stb. A miniszter biztositotta a küldöttséget, hogy lehetőség szerint a muraszombatiak kívánságát teljesíteni fogja.

— **Szilveszter-est.** A helybeli Casino f. hó 31-én, Szilveszter estéjén szűkebbkörű estélyt rendez saját helyiségében.

Mielőtt bármely kül- vagy belföldi hírlapra, folyóírra, szaklapra előfizetne: okvetlenül olvassa el mai számunk „Tisztelt Olvasóinkhoz!” című hírdetését!

Tanítók figyelmébe.

Tisztelt Kartársaim!

A folyó évfolyamán egy gyűjteményes munkát szándékozom összeállítani, amelynek címe „Magyarországi elemi népiskolai tanítók név- és lakásjegyzéke” lesz. Talán mondanom sem kell, hogy ezen kötet egy alig nélkülözhető kézikönyve lesz úgy az egyes tanító-egyesületeknek, mint a tanítószágeknek. Felkérnem ennél fogva igen tisztelt kartársaimat, hogy ezen munkámban szíves támogatásukat töltem meg ne vonják. Minden elemi iskolai tanító, tanítónő, állami, községi, felekezeti stb. legyen szíves egy lev.-lapon vagy levelel személyére vonatkozólag a következő adatokat címre okvetlen elküldeni: 1. Neve. 2. Vallása. 3. Születési ideje, helye. 4. Hol végzte elemi-, középiskolai és tanítóképzői tanulmányait? 5. Tanítói oklevélét hol és mikor szerezte? Milyen képesítése van még? 6. Milyen tanfolyamokat látogatott? 7. Hol működött oklevele megszerzése óta? (Időrendben felsorolandók. Az iskolák jellege is megnevezendő.) 8. Mikor nősült, illetve mikor ment férjhez? (A nők itt jegyezzék be férjük nevét és foglalkozását is.) 9. Hol működik jelenleg? Milyen jellegű iskolánál? (Tanító, tanítónő, igazgató, igazgatónő-e?) 10. Szolgálati éveinek száma. 11. Jelenleg mennyi fizetése van? 12. Volt-e jutalmazva, mikor és miért? 13. Milyen más tisztet tölt be a tanításon kívül? 14. Irodalmi munkásságot fejtett-e ki? (Megnevezendők a lapok, folyóiratok, melyekben cikkei, értekezései és szépirodalmi munkái megjelentek, esetleg az általa írott könyvek címei.) 15. Teljes címe. (Község, utolsó posta, vármegye.)

Kartársi tisztelettel Nyágova, Máramaros vármegye

Budaváry László
állami tanító.

Névjegy minden embernek szükséges! A legizlésebb és mégis a legolcsóbb névjegyek **Balkányinál** — készülnek a legrövidebb idő alatt. —

EZEN NAP

Szerda
Január
1
ÚJÉV

az Alsólendvai Híradó

uj évnegyedének a kezdete.

Akinek az előfizetése lejár,
siessen azt megújítani!

— **A pénzügyigazgató városunkban.** O. d. or. Géza kir. tanácsos, zalaegerszei pénzügyigazgató tegnap, szombaton városunkban időzött s a m. kir. adóhivatalban hivatalvizsgálatot tartott.

— **A polgári iskolai segélyző-egyesület közgyűlése.** A helybeli állami polgári iskola ifjúsági segélyző-egyesülete rendezte évi közgyűlést f. hó 23-án délután tartotta meg Kiss Dénes igazgató-elnök elnökelete alatt. A napirend előtt igazgató-elnök mély fájdalommal emlékezett meg K. Hajós Mihály kir. tanácsos, ügyvéd haláláról, aki 15 éven keresztül, tehát a megalakulás óta tisztelbeli elnöke volt a segélyző-egyesületnek. Méltatta az elhunyt érdemeit s indítványozta, hogy a közgyűlés a volt tisztelbeli elnök emlékére örökítse meg és halála felett érzett részvételek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést. Indítványát a közgyűlés helyesléssel elfogadta. — A napirendre áttérve, igazgató-elnök felolvasta a lefolyt évről szóló jelentést, melyből kiemeljük a következőket: A tagok száma az 1911—12. tanévben — részint elköltözés, részint elhalálozás folytán — 8-al csökkent. Jelenleg 100 tagja van az egyesületnek és pedig 91 rendez és 91 alapítótagja. — A tagok lelkiismeretes pontossággal felelnek meg tagsági kötelezettségeiknek, a hátralék mindössze 20 korona. — Az egyesület a lefolyt évben 86 tanulót látott el tankönyvekkel és rajzszerekkel; ez a szám az összes beirt tanulók 75 százalékát teszi ki. A segélyezésre fordított összeg 490 kor. 16 fillér. — Ingyenes élelmiszertelbeli segélyre ez évben sem volt szükség, mert az e címen felmerült kiadások az Alsólendvai Takarékpénztár 120 korona adományából s a tápintézetűi alap kamataiból fedezhetők voltak. — Az egyesület bevételét: mult évi pénztári maradvány 13 K 13 fill., rendez tagdíjakból 182 kor., hátralékokból 10 kor., tanulók járuléka 70 kor. 40 fillér, adományokból 117 kor. 76 fillér, takarékpénztári kamatokból 278 kor. 97 fill., vagysis összesen 672 kor. 26 fillér. Az összes kiadás 502 kor. 76 fill., tehát a maradvány 169 K 50 fill., mely összeggel az egyesület vagyona 5902 kor. 77 fillérré emelkedett. — Elnöki igazgatói sajnálattal állapítja meg a tényt, hogy részben a tanulók létszámának folytonos növekedése, de legfőképp a tankönyvek gyakori változása miatt az egyesület kiadásai évről-évre emelkednek és így az egyelői vagyon gyarapodása nem történik oly mértékben, mint a régebbi években. Ezért arra kéri a tagokat, hogy az egyesületet a jövőben is az eddig tapasztalt áldozatkészséggel szíveskedjenek támogatni, hogy az egyesület neves hivatását menőteljesebb mértékben betölthesse. — A tudomásul vett elnöki jelentés után a számvizsgáló-bizottság nevében dr. Chikló Sándor jelentette, hogy az 1911—12. tanévi számadást tételről-tételre átvizsgálták s azt teljesen rendben találták. Ezen jelentés alapján a közgyűlés Bittera Béla gondnoknak a felmentvényt megadta. — A gyűlés utolsó tárgya volt a fizetviselek és választmányi tagok megválasztása. Tisztelbeli elnökké egyhangulag Füss F. Nándor orsz. képviselő választott meg. Ugyancsak egyhangulag megválasztott jegyzőnek Plauder János, gondnoknak Bittera Béla. Választmányi tagok lettek: Balkányi Ernő, dr. Brünner József, dr. Chikló Sándor, dr. Józsa Fábián, Mattyasovszky Vince, dr. Rudolfier Antal, Strausz Flórián, Teké Dénes, Vidóczy Ferenc és dr. Wollák Adolf. — Ezután elnök megköszönve a tagok érdeklődését, a közgyűlést bezárta.

— **Nincs pályázó.** A szentgyörgyvölgyi, bagonyai, zorkóházi és murabárdi-i új segélyező-pályázati állásokra immár másodszer hirdetett pályázatot Székely Emil alsólendvai főszolgabíró. A pályázat a mult héten lejárt, de a szentgyörgyvölgyit kivéve, megint nem pályázott egy segélyező sem az állásokra s így a választást még mindig nem lehet megtartani. A szentgyörgyvölgyi állásra is csupán egy pályázat érkezett be. Ugy látszik, a 45 forintos, diplomás állásokra nem akad pályázó...

— **Jegyzőválasztás.** Stridóváron a majdnem másfél éven át őrésdedésben volt aljegyzői állást a mult héten töltötték be. A képviselő-testület erre az állásra az ott eddig működő Osskó Irnák okl. jegyzőt választotta meg.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A helybeli Polgári Olvasó-Egylet, mint minden évben, az idén is több iskolásgyermeket látott el téli ruhával és lábbelivel a hozzá „ujvévi üdvözetek megváltása” címen befolyt összegből. A felruházás f. hó 24-én délután volt a Casino helyiségében rövid beszéd kíséretében, mely alkalommal 9 fiú és 6 leány részesült ajándékban.

Egy csésze kávéban sem

szabad a pompás „Valódi” „Franck” kávépótléknak hiányozni, mely fűszeres ízt és szép színt ad. A minőség kiadóságot, olesóságot és izletességét tartalmaz. — Gyár Kassán.

— **Ujvévi üdvözetek megváltása.** A helybeli Polgári Olvasó-Egylet választmánya az idén is felhívást intézett városunk közönségéhez, hogy ujvévi üdvözetek megváltása címén a helybeli szegénysorsu tanulók felruházására adakozni szíveskedjenek. A nemes célra 139 kor. folyt be, melyet az Olvasó-Egylet választmánya ez uton fejezi ki köszönetét a nemesszivü adakozóknak. — Adakoztak a jelzett célra: Alsólendvai Takarékpénztár 20 K, Füss F. Nándor 10 K, dr. Gefferth Elek 6 K, Gángol István, özv. Mattuss Lajosné, Pollák Emil, Pollák József, Raffensperger József 5—5 kor., Vermes György 4 kor., dr. Brünner József, Engel Lajos, dr. Józsa Fábián, Karabélyos Elek, Kiss Dénes, özv. Neubauer Andrásné és dr. Wollák Adolf 3—3 kor., Kobak Lipót, Krausz Ferencné, dr. Laubhaimer Oszkár, Mattyasovszky Vince, dr. Politzer Izidor, Somogyi Imre, Stausz József, dr. Strasser Armin, Székely Emil, Szilágyi Dezső, N. N., Olvashatlan aláírás 2—2 kor., Arnstein Benő, Ascherl József, Bichler Sándor, Balkányi Ernő, Bittera Béla, Brünner Béla, Dobis Irma, Büchler Adolf, Eppinger Samuné, Freyer Lipót, Grassanovits Ottó, Grodek Géza, Horvát Károly, dr. Horváth Ferenc, Keszler Zsigmond, Laschober Ödön, Lenarits Viktor, Mosonyi Gyula, N. N., dr. Preiss Mór, N. N., Reiter Ernő, Sporni Sándor, Schwarc Károly, dr. Szűts Zoltán, Tivadar Ferenc, Toplak János, Weisz Lipót, Olvashatlan aláírás 1—1 koronát.

— **Az 1913. esztendő.** Az 1913. évben, amely szerdával kezdődik és végződik, látható, hogy nap és hódfigyatközös nem lesz; az uralkodó bolygó a Vénus. — A farsang mindössze 29 napig, január 7-től február 4-ig fog tartani. — Husvét igen korán lesz, március 23-án, pünkösd pedig május 11-én. Ez ünnepeknél második napját tudvalevően a pápai rendelkezés értelmében már a jövő évben elejtik. Vízkereszt hétfőre, áldozó szünetre május 1-re, Péter-Pál vasárnapra, Nagyboldogasszony péntekre esik. Szeplőtlen fogantatás ünnepe hétfői napon lesz.

— **Letartóztatott szélhámos.** A mult hetekben egy uriasan öltözött, borotvált arcú férfi járta sorra Zalavármegye városait és nagyobb községeit. Hozzánk is ellátogatott az idegen, Zalaegerszegről jött és fél napi itt tartózkodás után azonnal bucsuzott el, hogy Nagykanizsára utazik. Itt az egyik kávéházban mint a lissaboni gimnázium volt igazgatója mutatta be magát, akit Lissabonból azért ilték el, mert királypárti hajlamokat árukt el. Persze, akit megfoghatott, azt megpumpolta s így egészen szép summával rövidítte meg az alsólendvai hiszékeny embereket. Az „igazgató ur” — ugy látszik — Zalamegye beutazása után Somogyba tette át működésének színterét, ámde Csurong gyanut keltett, igazolásra szólították fel, aminek az lett a következménye, hogy letartóztaták. Csurong szintén a lissaboni gimnázium igazgatójaként mutatta be magát s arra kérte az izz. hitközség elnökét, dr. Kreizler ügyvédet, hogy esküszőljön ki neki utiköltségét Budapestig. Dr. Vida főgimnáziumi igazgatót és Angyal Guidó tanárt szintén megpumpolta; több helyen szabadkőművesnek adta ki magát. Utóljára feltűnt a hatóságoknak s letartóztaták. Kihallgatásakor kitűnt, hogy notórius szélhámos, aki hat ízben volt büntetve csalásért és Budapest területéről örökre kiiltotta a rendőrség.

— **Állandó színházépület Tapolcán.** Tapolcáról írják: Skállát Dénes József siklósi lakos azon kérelemmel fordult Tapolca nagyközséghez, hogy állandó színház-épület emelésére a község ingyen telket adjon. Az általa emelendő színházépület a község tulajdonja volna, amelyért ő évi bért fizetne. A kedvező ajánlatot, illetőleg kérvényt a képviselőtestület a legközelebbi gyűlésén tárgyalja.

— **Esküvő.** Eppinger Izsó f. hó 25-én tartotta esküvőjét Nagykanizsán Kertész Gizellával, Kertész József elemi isk. igazgatónak, a Zalai Közlöny volt szerkesztőjének kedves leányával.

— **Eljegyzés.** Réccsei Samu Kányavárról eljegyezte Heisler Margit kisasszonyt, Heisler Márkus nagykanizsai vendégfogó kedves leányát.

— **Jókai pohárköszöntője.** Az alábbi „b” mássalhangzós felköszöntőt állítólag Jókai Mór rögtönözte egy nála rendezett vidám összejövetel alkalmával:

„Badaacsonyi billikom búm bortőnye. Budai bércről buzgó bikavér bontja bantom bundáját; borostyánt, babért, barátságot, barna babám báját borág bírja bontani Borba betegszik, bukva bukik bontat bírodalm! Bár Bachusra bömbölő bombákat becsáss, bizony barátom, borba billegtem barna bajuszomat. Becsületemre, barátom, bor bírja bizalmam, benső barátomat borral biztatgatom!”

— **Öngyilkos katona.** Olajos Sándor nagykanizsai 48. gya. ogezredbeli baka a karácsonyi ünnepekre szabadságot kért, de nem kapott. Az érzékeny legény ezt annyira a szívére vette, hogy halálra szánta magát. A kaszárnya egy félreeső helyén szolgálati fegyverével szívenlőtte magát. Haldoklott, mikor ráakadtak.

— **Törvény az iskolakerülő ellen.** A közoktatásügyi miniszter novelláris uton szándékozik a beiratkozást hatékonyabban biztosítani. A nagyfokú igazolatlan mulasztások megszüntetésére, avagy a lényegesebb csökkentésére is elégtelennek bizonyult bírságolási eljárás helyett majd a kihágási eljárást alkalmazzák.

— **A „Háztartás” Könyvtára.** A magyar gazdaszónyok régi vágya teljesedett a „Háztartás” könyvtárának megindulásával. A „Háztartás”, Kürthy Emilné ezen országosan né szerü szaklapja, 18 év óta a háztartási tudnivalók olyan szűdeltés sokaságát közölte, hogy ezek áttekintése évfolyamainak a könyvtárra gazdagodott kötetekben ma már lehetetlen. Kellett egy könnyen kezelhető s mégis tartalmas gyűjteményről gondoskodni, melynek minden egyes kötetében, hosszas keresés nélkül, megtalálják a nok azt, a mire éppen szükségük van. Erdős József a „Háztartás” kiadótlajdonosa fölismerte ezt a hiányt, s Kürthy Emilné szerkesztésében megindította a „Háztartás” Könyvtárát, melyből eddig husz számat bocsátott a gazdaszónyvilág rendelkezésére. E csinosan kiállított kötetek tartalma: 1. Hus- és bőjtői levelek 2. Levesbe való zsták és egyebek 3. Különféle ételtelek 4. Tojás étetek 5. Marha-, borjú- és egyéb vadhusok 6. Halak elkészítése 9. Különféle főzetelek 10. Gyurott és kifőtt zsták 11. Elészott zsták és rétesek 12. Torták könyve 13. Sós és edes mártások 14. Edességek és cukorkák 15. Vegyes sütemények 16. Különféle italok 17. Józsi kenyér süites 18. Fagylalok, kocsonyák, kretek 19. Gyümölcs befőzés 20. Zöldés, uborka, szib. eltartása. A felsorolt címek fölmentenek minden magyarzat alól. A falusi, polgári és főiri konyha minden szükségletet kielegteti e 20 könyv. Receptjeinek utasításait a kezdő gazdaszóny is követheti, viszont a tapasztaltak is bőségesen találnak benne józsi, új etelek szakavatott leírását. Reméljük, hogy az érdeklét hölygek meleg pártolása lehetővé teszi, hogy a „Háztartás” Könyvtárának első sorozatát mielőbb a második kövesse. Ezt annál is inkább várhatjuk, amennyiben egy-egy kötet ára mindössze 20 fillér. Mind a husz kötetet 4 kor. beküldés ellenében bérmentve küldik. Megrendelésnél elegendő a szám jelzése. Megrendelő a „Háztartás” Magyar Asszonyok Lapja kiadóhivatalában Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

— **A kivándorlás ellenőrzése.** A költségminiszter 1715. sz. rendelete szerint, melyet a vármegye aispánjához intézett, mindazon magán egyének és hatósági közegek, akik óvadék tételére kötelezett férjsemleges jogúsolatlan kivándorlását, illetőleg új célból való utrakelését akként jelentik fel, hogy ennek alapján az utrakelt egyén elfogható — vagy kik bárkit az 1909. II. 3.), 38. és 41. §-ában részletezett büntendő cselekmények miatt feljelentenek: minden egyes feljelentett egyén után, ha az illető jogerősen elítéltet, további intézkedésig 8—8 K jutalmat kapnak. Az aispán: a rendeletnek minél szélesebb körben való közzétételére a miniszter felhívta.

— **Uj százkoronások.** A mult héten kerültek forgalomba az új százkoronások, a melyek színre és rajzra sokkal tetszetősebbek az eddigi forgalomban levőknél. Helyes, de ugy van a legtöbb ember, hogy a régiek is tetszetősek voltak azoknak, akiknek jutott belőle; a mai sztkős pénzvilágban az újabb százkoronásokból még kevesebb fog jutni. Mit ér tehát az új, ha meg a régiből sem volt és így még ki sem cserélhetjük?!

— **Agyonütötte a fa.** Horváth János hahóti gazda a szőlőjében egy levágott törzsből deszkát akart fűrészelni. E célból a törzsből egyik végét felemelték s a fa felemelt végét egy állvánnyal támasztották meg. Munka közben az állvány elcsuszott s a hatalmas fatörzs oly szerencsétlenül esett Horváth lábára, hogy azt három helyen eltörte. Horváth most haldoklik.

Tisztelt vevőimnek és ismerőseimnek

boldog ujévet kívánok!

Balkányi Ernő.

Igentisztelt vevőinek és ismerőseinek

boldog ujévet kíván

Schranz Elek

rőfös- és divatárkereskedő.

Boldog ujévet kíván

igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek

Mayer Ödön

órá és ékszerész.

1141/1912. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Raj József végrehajtató javára az alsólendvai kir. járásbíróóság 1912. Sp. I. 683/3. számú kielégítési végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbíróóság 1912. V. 638/1. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 546 kor. 60 fillér követelés hátraléka és járulékaik kielégítésére Adorjánfalva községben

1913. január hó 2-án d. e. 10 órakor

hardok, borok és egyéb ingóságok 2377 korona 50 fillér becsértékben bírói árverés útján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígértetnék, az a kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígérő által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígértet nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígérő a vételárt le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többelhez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1912. dec. 15.

Havel, kir. bir. vjhajtó.

1221/1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Ij. Balog Béla végrehajtató javára a bpesti IV. ker. járásbíróóság 1912. Sp. VI. 2099/3. sz. kielégítési végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbíróóság 1912. V. 657/2. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 417 kor. 08 fill. követelés s járulékaik kielégítésére Zalabaksa községben

1913. január hó 3-án d. e. 10 órakor

egy piros herélt ló, egy szürke herélt ló, egy piros tarka tehén, egy terhes szeker és egyéb ingóságok 760 korona — fill. becsértékben bírói árverés útján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígértetnék, az a kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígérő által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígértet nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígérő a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereztetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többelhez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1912. dec. 17.

Havel, kir. bir. vjhajtó.

5016/1912. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonata

Az alsólendvai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Ivanics József végrehajtónak Skergét Iván végrehajtást szenvedő elleni 85 kor. 50 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében Skergét Ivánnak az alsólendvai kir. járásbíróóság területén levő s a lendvárosavölgyi 82. sz. tkjvben + 1., 2. sorsz. 152., 153. hrsz. a. felvett tkvilég egy jószágtestet képező ingatlanaira (87. sz. ház, udvar és kert, továbbá legelő a beltelekben) 600 kor. együttes kikiáltási árban, a C. 17 és 18. alatti örv. Skergét Mihályné szül. Legény Mari javára bekebelezett szolgálmi jogoknak az esetre való fentartása mellett, ha a vételárból az elsőbbség folytán megelőző, mintegy 7500 koronát kitevő teher kikerül, különben az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok az azonnal megtartandó újabb árverésen e szolgálmi jogok fentartása nélkül árverezendők el, — az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok

1913. január hó 13-án délelőtt 10 órakor

Lendvárosavölgy községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár ²/₃-án alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881. IX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt ig. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a birtokosnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi hatósága.

Alsólendván, 1912. okt. 14-én.

Biró, s. k., kir. jbiró

Állami tisztviselők, tanítók

fizetési nyugtája a legújabb minta szerint elkészült s darabonkint is kapható **BALKÁNYI ERNŐ** nyomtatványraktárban **Alsólendván.**

Más vállalat miatt egy közismert

jóforgalmu vendéglő

szálló szobákkal, fedett tekepályával, nagy kerttel, jó menetelű mézsárszékkel és melléképületekkel együtt

bérbeadó, később esetleg eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos:

Kalchbrenner Ferenc

STRIDÓVÁR.

4-1

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szörmefestő, vegytisztító és gőzmosógár

BUDAPEST, VII. KER., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZAM

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — **a csomagolás és postaköltség mellőzésével** — közvetlenül felkereshesse. **Alsólendván**

SCHRANTZ ELEK divatáru- és varrógépkereskedő

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszitó és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szörmék stb. **vegytisztítását és festését.**

UGYSZINTÉN ÁGYTOLLAK TISZTÍTÁSÁT ÉS FEHÉRNEMÜEK MOSÁSÁT IS!

A n. érd. közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árai-ról, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

15-1

KOVALD PÉTER és FIA cég.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nándor** gyógyszerárában. *—11

Sárga orpington tyukjaim keltő tojásait

ajánlom már a kora tavaszra.

A szép egyedek válogatott példányainak drbja 60 fillér. A nem válogatottak darabja 20 fillér. 50 százalék előlegezése mellett előjegyzéseket a mai naptól kezdve már elfogadok.

Dr. Tersánczky Gyula A.-lendva.

Eladó ház.

Alsólendván, a vasúti állomás szomszédságában levő 43. számú

h á z

szabad kézből azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulajdonosnál:

Kancsal József vendéglősnél,
Kanizsai-utca.

Tolnai Világtörténelme

(X. kötet) és

Tolnai Világlexikona

(I. kötet) MEGJELENT!

Akik a „Tolnai Világlapja” vásárlói közül e művekre igényt tartanak, azok ebbeli igényüket jelentsék be **Balkányi Ernő** könyvkereskedőnél.

Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, esemégo-, liszt-, vetemény-magvak, ugyiszintén norinbergi-, üveg- és porcellan-kereskedése. Deszka-, épülfőta-, szénraktár

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervök készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.
BECK MIKSA sütődéje a Főuton (saját ház).

BORS ISTVAN kötélgyártó.

BLAU SANDOR vasúti vendéglője az állomásnál.
BLAU és BARTOS rőfösáru- és készruha-üzlete.

ERMÉNYI JÁNOS bábsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU teglalyáros és gozmalom-tulajdonos Alsólendva.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, diszmű-, üveg-, porcellán-, vegyesáru- és esemégo-kereskedése.

Őzv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FUCHS FERENC fűszer- és vegyeskereskedése.

FEHER ANTAL köröm- és kocsi-kovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, esemégo-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GREGORÉNCICS JÓZSEF szikvizgyártó. Kivánnatra szikvizet vidékre is szállít.

GÖNCZ GÁBOR pekemester ajánlja saját felügyelete alatt készült házi rozskenyereit és süteményeit.

GERICS JÁNOS kosárfőző és faedénykereskedő.

Őzv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GRUBER FERENC lisztraktára Főut, Kopeczky-féle házban. Mindenféle liszt a legolcsóbb árban.

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca
HARTMANN EDE férfi-szabó (Alsó-utca.)

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR épület- és bútor-asztalos.

KANCSAL JÓZSEF vendéglője a Kanizsai-utcában

LEVÁRT JAKAB hentesáru-készítő, Szentjános-u.
LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ézüst árukban.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, goz. asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője
MEIZL LAJOS narancs- és cukorka-kereskedő Kanizsai-utca 93. (saját ház).

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut, Beck f. házban

NEMETH PÁL gép- és épületlakatos.

PANDUR LAJOS szoba- és címfestő, épület- és bútor-mázoló

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru üzlete a Főuton.

REICHENFELD LAJOS meszáros.

RAMFTL SÁNDOR úri-szabó és angol női felöltő-készítő

SCHWARCKÁROLY borkereskedő és szikvizgyáros

SIPOS DANIEL elsőrendű uriszabó (Főut).

SCHRANTZ ELEK rőfös- és divatruház. Állandó nagy raktár a kítőnö Central-Bobbinn varrógépekben

SIPOS LAJOS épület- és műbádogos.

SIMONKA JÁNOS szikgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

Őzv. TUSKE FERENCNÉ vendéglős.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mesz- és cement-raktára és cement-áru készítése.

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fás és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és esemégo-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése.

WALTERSDORFER ADOLF meszáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

WEISZ ZSIGMOND elsőrendű férfi-szabó.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVAN vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

BERÉNYI ISTVÁN vasruház Lendvavásárhely.

CSEKE KÁROLY esesztrég-paraszai gozmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST LIPÓT vendéglős Rédies.

FÖLDES MÓR „Zrinyi”-kávéháza Csáktornyan.

FERÉNCZEK MIHÁLY szállodás és vendéglős Varasd-Toplica.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Peteshaza.

GREGOR JÁNOS molnár Muraszerdahely.

GAÁL SÁNDOR, a redicsi hengergozmalom új borbélye ajánlja malma mindennemű gabonák őrlesere.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HARTMANN FERENC kéményseprő Muraszombat

HORVÁTH GÉZA vegyeskereskedő Cserföld.

IVANICS FERENC ácsmester Hosszúfalu.

JERICIS IVAN ácsmester és kutszivattuy-berendezése vállalkozó Murahely.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPOT mesz-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KARDOS JÓZSEF vaskereskedése, nagy választék vas- és vasalásokban, gazdasági gép-, kovácszén-, koks- és cement-raktár M u r a s z o m b a t.

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KEPE MIHÁLY Hosszúfalu. Elvállal mindennemű betonmunkát. Kész csövek és hidak kaphatók.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédies

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KÖLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KÓSA MÓRIC szakvizsgázott cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely

LEBOVITS KÁROLY vendéglős Damása.

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksan.

MILHOFER TESTVÉREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER MIKSA FIA vegyeskereskedő Pórszombat

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztrmárton

NEMETH ISTVÁN eserepes-m. és tetőtűző Resznek

NEMECZ JÁNOS Muraszombat. Nagy választék kerékpár-, varrógép- és gazdasági gépekben. Készén- és fegyverraktár.

PAURICS MÁTÉ elsőrendű szobafestő- és mázóló Muraszombat. Mintákkal szívesen szolgál.

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREZSLER VICTOR Hungaria-kávéháza Komárom

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

REICH HENRIK fűszer-, vegyesáru-, festék- és veteménymagvak kereskedése, bor-, sör- és pálinka-mérése Nagypalánán.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT bútorkereskedő Varasd.

SALAMON JÁNOS molnár Lovaszi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvavásárhely.

TURNAUER BELLA kereskedő és vendéglős Murarév

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ác és építő-mester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatine.

URSZULESZKU PÉTER úri és női fodrászterme Muraszombat.

VOGEL SAMU vendéglős Szentgyörgyvölgy.

VIGH KÁROLY és TÁRSA gozmalma Göntérháza. Vesz mindentéle gabonát s elad legjobb liszteket.

VARGA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

Tisztelt Olvasóinkhoz!!

Tisztelettel értesitem a n. érd. újságolvasó közönséget, hogy **nálam az összes bel- és külföldi lapokat elő lehet fizetni.** Felesleges tehát az újságokat direkt a kiadóhivataltól megrendelni, mert ez nemcsak kellemetlen írásbeli munkával jár, de ezenkívül tetemes portóköltésbe is kerül. Nálam egyszerűen **az eredeti áron** előfizeti a kívánt lapot s én megrendelem a címére anélkül, hogy ezért bármit is számitanék. A kedvezményeket természetesen így is épügy kapja, mintha direkt fizetne elő.

Tehát nemcsak munkát takarít meg, de költséget is!

Balkányi Ernő

könyv- és papirkereskedő ALSÓLENDVA, saját ház.



Ékszer és óra

legolcsóbb bevásárlási forrása

MAYER ÖDÖN

óras- és ékszerésznél

Alsólendván (Főutca).